

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНСТРУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ОРКЕСТРУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни у контексті підготовки фахівців певної спеціальності: забезпечити студентів теоретичними знаннями з історії походження, будови, діапазону, техніко-виконавських можливостей музичних інструментів, а також практичними вміннями та навичками оркестрування, які необхідні в роботі з шкільними народно-інструментальними колективами.

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення даної дисципліни. Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.

Основні завдання навчальної дисципліни “Інструментознавство та оркестрування”:

- формування у студентів навичок оркестрування музичних творів для ансамблів та оркестрів народних інструментів, що є необхідною умовою для подальшої музично-педагогічної діяльності у роботі з дитячими народно-інструментальними колективами;
- формування знань про історичний шлях зародження й розвитку музичного народного інструментарію та виконавства;
- формування знань про художньо-технічні виконавські характеристики народних музичних інструментів, їх практичне використання в ансамблях та оркестрах;
- формування творчого композиційного мислення, що пов'язане з усвідомленням засобів музичної виразності гри на народних інструментах та вираженням художнього задуму твору у процесі його виконання;
- формування слухового-самоконтролю необхідного для визначення основних функцій оркестрового звучання (мелодії, контрапункту, гармонічної педалі, гармонічної фігурації і баса).

Результати навчання: студенти повинні *знати*:

- вимоги Галузевого стандарту вищої освіти до особистості та компетентності педагога;
- термінологічний та понятійний апарат музичної педагогіки;
- закономірності, принципи, форми і методи навчання і виховання;
- історичні відомості про народний музичний інструментарій, його еволюційні шляхи розвитку, побутування та удосконалення;
- стрій, будову, функції інструментів, оркестрових груп, їх технічні та художні можливості, а також приклади характерного використання інструментів в практиці ансамблевого та оркестрового виконавства;

вміти:

- оркеструвати для основних груп оркестру;
- оркеструвати акомпанемент для соліста;
- використовувати в оркеструванні епізодичні інструменти;

- оркеструвати для ансамблю та оркестру народних інструментів.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності майбутнього викладача музичного мистецтва передбачають:

- володіння комплексом знань музично-історичного змісту та музично-теоретичного змісту;
- володіння системою практичних умінь інструментування для ансамблів та оркестрів народних інструментів;
- володіння методикою створення оркестрового плану музичного твору, партитури для ансамблю та оркестру народних інструментів, партитурного аналізу, використання всього арсеналу засобів та прийомів оркестрування, перекладу та композиції.

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 4,0 кредити ECTS, всього 120 год., у тому числі 40 годин аудиторних, 80 – самостійної та індивідуальної роботи.

5. Форма семестрового контролю: залік.

6. Викладацький склад: кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри музичного мистецтва Маринін Іван Григорович.

7. Перелік основної літератури

1. Агафонников Н. Симфоническая партитура. – Л., 1967. – 114 с.
2. Басурманов А.П. Справочник баяниста. – М., 1982. – 360 с.
3. Визитиу Ж. Молдавские народные музыкальные инструменты. – Київ., 1985. – С.132–133.
4. Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів. – Київ, «Музична Україна», 1988. – 158 с.
5. Живописная Россия”. Изд.-во «Вольф». СПб. – Москва., 1897. – Т. IV. – Ч. I.
6. Іванов І.Є. Академічне баянно-акордеонне мистецтво на Україні. – автореф. ...канд мистецтвознавства. – Київ, 1995. – 17 с.
7. Іванов П. Оркестр українських народних інструментів. – Київ, 1981. – 110 с.
8. Калмиков С.Т. Баянні регістри в системі оркестрових груп однотембрального оркестру // Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник ОДМА ім. А.В. Нежданової. – Вип. 5. – Одеса: Друкарський дім, 2004. – С. 421–431.
9. Лысенко Н.Т. Квартет баянистов Киевской государственной филармонии. – Київ, 1979. – 94 с.
10. Мацієвський І. Ігри й співголосся. Контонація / Музикологічні розвідки. – Тернопіль, «Астон». 2002. – 170 с.
11. Мациевский И.В. Народная инструментальная музыка как феномен традиционной культуры. Общетеоретические проблемы: автореф. дисс. ...доктора искусствоведения; спец. 17.00.02. / ЛГИ театра, музыки и кинематографии им. Н.К Черкасова. – Ленинград, 1990. – 47 с.

12. Мирек А.М. Из истории аккордеона и баяна. – Москва, Музыка, 1967. – 195 с.
13. Музыкальная энциклопедия. – Москва, 1978. – Т. IV. – С. 674.
14. Незовибатько О. Українські цимбали. – Київ, 1976. – 144 с.
15. Пшеничний Д. Інструментовка для оркестру народних інструментів. – Київ, «Музична Україна», 1985. – С. 5-74.
16. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів. – Київ, 1980, «Музична Україна». – С. 4-68.
17. Ригельман А. Летописное повествование о Малой России. – М., 1785-1786. – С. 87.
18. Сташевський А.Я. Баянне мистецтво України: тенденції розвитку оригінальної музики та індивідуального втілення жанрово-стильового аспекту творчості Володимира Рунчака: автореф...дисерт... канд. мистецтвознавства. – Київ, 2004. – 24 с.
19. Хай М. Лірницька традиція як феномен української духовності. – Київ, журнал «Родовід», № 6. – С. 41.
20. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. – Харків. 1930. – 290 с.
21. Черепанин М.В., Булда М.В. естрадний олімп акордеона: монографія. – Івано-Франківськ : Лілея – НВ, 2008. – 256 с.
22. Шахматов Н. Інструментовка для оркестра русских народных инструментов. – Ленинград, 1985. – С. 55–72.
23. Шишаков Ю. Інструментовка для оркестра русских народных инструментов. – Москва, 1964. – С. 118–139.
24. Шухевич Володимир. Гуцульщина / Матеріали до українсько-румунської етнології. – Т. 1–5. – Львів, 1899–1908. – С. 33.

Науково-педагогічний
працівник

І.Г. Маринін

Завідувач кафедри

М. А. Печенюк